

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ο ΘΗΣΕΑΣ ΚΑΙ Η ΑΡΙΑΔΝΗ

Πολλά είναι τα θρυλούμενα για τη ζωή του Θησέα και της Αριάδνης. Ίσως η πιο ενδιαφέρουσα διήγηση να είναι εκείνη του Παιώνα του αρχαίου Αμαθούσιου συγγραφέα. Αυτός επιμένει πως ο Θησέας φεύγοντας από την Κρήτη μαζί με την Αριάδνη που έμεινε έγκυος, παρεσύρθη από κακοκαιρία και το πλοίο του εξώκειλε λίγα μίλια έξω από την Αμαθούντα. Εκεί τους περισυνέλεξαν Αμαθούσιοι ψαράδες και τους οδήγησαν στη Ξακουστή πόλη της Αμαθούντας. Όμως ο Παιώνας πρέπει να κάμνει λάθος όταν λέγει ότι η Αριάδνη πέθανε πριν γεννήση. Γιατί σύμφωνα με τον αρχαίον Χιώτη ποιητή Ίωνα η Αριάδνη γέννησε τους διδυμούς αδελφούς Στάφυλο και Οιοπίωνα οι οποίοι εδόξασαν στον τόπο μας την άμπελο και τους καρπούς της.

....

Ήταν μήνας Αύγουστος όταν τα δυο λαμπρά τέκνα των θεών και των βασιλιάδων, ο Θησέας και η Αριάδνη έφθαναν στην Κύπρο. Μαζί τους έφεραν την ευγνωμοσύνη των λαών της Αττικής γιατί ο Θησέας με την βοήθεια της Αριάδνης τα κατάφερε να σκοτώσει τον Μινώταυρο και να γλυτώσει τους Αθηναίους από τον φόρο αίματος των νέων και νεάνιδων που ήταν αναγκασμένοι να στέλλουν κάθε χρόνο στη Κρήτη για να εξευμενίσουν τον Μίνωα τον τότε βασιλιά της Κρήτης.

Τα νέα για την άφιξη τους στην Κύπρο δεν άργησαν να φθάσουν στα επτά βασίλεια της νήσου. Της Κυθήρης, της Ιδαλίας, της Λαπιθίας, της Πάφου, της Εγκώμης, του Κιτίου και της Αμαθούντας. Και τότε άρχισαν να φθάνουν τα δώρα και οι παρακλήσεις για να δεχθούν οι υψηλοί Ξένοι μας την φιλοξενία των τότε βασιλιάδων της Κύπρου. Και ο Θησέας που εφλέγετο από την επιθυμία να μάθει περισσότερα για τον τόπο μας δεν άργησε να πάρει την απόφασή του. Να δεχθεί όλες τις προσκλήσεις και να γυρίσει για να γνωρίσει όλο το νησί. Με μια ματιά που έριξε στην Αμαθούντα κατάλαβε αμέσως πως η Κύπρος ήταν

το νησί στο οποίο εγεννώντο όλες οι ηδονές, τα παιχνίδια, οι τρυφερότητες, το γνήσιο γέλιο, η φιλοξενία και όλα τα καλά του κόσμου. Με την συγκατάθεση της Αριάδνης που την άφησε στα καλά χέρια ντόπιων γυναικών της Αμαθούντας για να την περιποιούνται πήγε από πόλη σε πόλη για να γνωρίσει τον ζωντανό Κύπριο, τα έργα του, την ζωή του. Ο Θησέας που έπαιρνε δύναμη και φρόνηση διδασκόμενος και βοηθώντας τους συνανθρώπους του έκαμε στη Κύπρο τρεις μήνες. Επισκέφτηκε μεταλλεία, χαλκουργεία και τον εθάμβωσε η οργάνωση των πόλεων μας. Ανδρείος σαν τον αδάμαντα έκαμε και ένα άθλο στην περιοχή της Σκαρίνους σκοτώνοντας το τέρας του Πεντάσχοινου. Τούτο το τέρας που έμοιαζε με χίμαιρα ρουφούσε γίδια και πρόβατα και κανένας στην Κύπρο δεν μπόρεσε να το καταβάλει. Μονάχα ο Θησέας που είχε την τόλμη που την έβαζε ανάμεσα στην ζωή και τον θάνατο και την εσυνδύαζε με την δύναμη και την ευφυΐα του τα κατάφερε να το σκοτώσει. Και τότε όλος ο κόσμος της περιοχής τον αποθέωσε για το κατόρθωμά του και γιόρτασε με πανηγύρια το μεγάλο γεγονός.

Έσφαξαν δέκα δαμάλια κάτασπρα σαν το χιόνι ήρος τιμή του και γλεντούσαν μέρα και νύχτα για τρεις μέρες.

Όμως μετά από αυτό το απεριόριστο γλέντι άρχισε το δράμα και τα θάνατα του Θησέα. Θυμήθηκε την Αριάδνη που τον περίμενε στην Αμαθούντα, θυμήθηκε τον πατέρα του που τον περίμενε να τον υποδεχθεί θριαμβευτή από το ταξίδι του στην Κρήτη και άλλα πολλά. Χωρίς να το θέλει άρχισε αμέσως ένα πόλεμο με τον εαυτό του και σε λίγο αποχαιρετούσε βιαστικά τους χωρικούς και τους βοσκούς της περιοχής της Σκαρίνου για να φύγει τρέχοντας για την Αμαθούντα. Εκεί βρήκε την Αριάδνη μαζί με τις Αμαθούσιες φίλες της και άρχισαν ο κρίσιμος διάλογος του αποχαιρετισμού τους. Γιατί η Αριάδνη δεν ήθελε για κανένα λόγο να φύγει από την Κύπρο. Λίγα λεπτά πριν επιστρέψει ο Θησέας από τον γύρο της Κύπρου, έλεγε στις φίλες της πως η γυναίκα πρέπει να προσφέρει ευτυχία και όχι δυστυχία στον άνδρα της. Έλεγε ακόμη πως η ευτυχία παίρνει κίνηση και ψυχή από τις προσφορές και τις θυσίες που κάμνει ο ένας προς τον

άλλον και όχι από την απόλαυση. Αυτά και άλλα πολλά έλεγε στις φίλες της η Αριάδνη δείχνοντας ότι δεν ήθελε να σταθεί εμπόδιο στην επιτυχία και την ευτυχία του Θησέα.

Μόλις είδε ο Θησέας την Αριάδνη την φίλησε και της είπε: «Ετοιμάσου να φύγουμε Αριάδνη για τον μεγάλο μας σκοπό. Ο πατέρας μου ο Αιγέας μάς περιμένει στην Αθήνα για να μας στεφανώσει με δόξες, με χαρές και ευτυχίες».

Όμως η Αριάδνη που προς στιγμή έχασε κάθε ίχνος γυναικείας τρυφερότητας του απάντησε: «Όχι, Θησέα εγώ δεν μπορώ να αναδειχθώ. Εγώ δεν θέλω να γίνω Θεά - θέλω να μείνω για πάντα μια απλή γυναίκα. Σ' αυτούς τους λίγους μήνες που έζησα στην Κύπρο έταξα σαν σκοπό της ζωής μου να ζήσω μακριά σου. Σ' αυτή την χώρα έμαθα πως τα καλά ξεκινούν από τον πόνο και την δυστυχία. Έμαθα ακόμη πως υπάρχουν αρχές που δεν νικούνται από καμιά δύναμη στον κόσμο. Θησέα σε παρακαλώ μη θελήσεις να εξευτελίσεις τις δόξες και τους άθλους σου παίρνοντας με μαζί σου. Ο Δίας και η Αθηνά που σε αγαπούν και σε προστατεύουν αποστρέφονται κάθε αδικία. Χωρίς εμένα μπορείς να πλησιάσεις σε δύναμη τους θεούς. Μαζί μου θα μείνεις πάντα άνθρωπος».

Μ' αυτά τα λίγα λόγια που έβγαιναν από τα χλωμά χείλη της Αριάδνης κατάλαβε ο Θησέας πως τίποτε δεν μπορούσε να την μεταπείσει για να τον ακολουθήσει. Προς στιγμή έχασε την γενναιότητα του και δεν μπορούσε να αρθρώσει ούτε μια λέξη. Ύστερα όμως που βρήκε τον εαυτό του της είπε: «Με υποχρεώνεις Αριάδνη με την γενναιότητα και την μεγαλειότητα της ψυχής σου. Εσύ φαίνεται πως γεννήθηκες για να διαθέσεις τον εαυτό σου για τους άλλους. Πόσο σε ζηλεύω που μπορείς και δαμάζεις όλες σου τις επιθυμίες. Θα γίνει αυτό που θέλεις Αριάδνη. Σου εύχομαι να καλογεννηθείς και αν κάμεις για να μου τον στείλεις στην Αττική για να με διαδεχθεί στην βασιλεία».

«Έχε γεια Αριάδνη. Και αν δεν σε ξαναδώ εύχομαι τον θάνατο σου να τον κλάψουν όλες οι μούσες και οι νύφες μαζί. Εύχομαι ακόμη να σε κλάψει η Αμαθούντα και όλη η Κύπρος».

«Σ' ευχαριστώ Θησέα. Το μόνο που θέλω από σένα είναι να μείνεις πάντα γενναίος για να παίρνεις τις πιο σωστές αποφάσεις στη ζωή σου».

«Καλό ταξίδι Θησέα και πρόσεχε τον εαυτό σου μόνο από τον θάνατο. Γιατί αυτός δεν είναι όπως στον Λαθύρινθο. Θυμά πως ο πατέρας μου ο Μίνωας έλεγε πάντοτε πως ο θάνα-

τος είναι ένας απέραντος άβυσσος. Όποιος μπει μέσα δεν μπορεί να βγει έξω. Και όποιος είναι έξω εύκολα μπορεί να μπει μέσα ιδίως αν είναι γενναίος».

Τα τελευταία λόγια της Αριάδνης τα διέκοψε η λύρα της Μύρρας που έπαιζε το μεγαλείο των γενναίων πράξεων, της θλίψης και του αποχωρισμού.

Σε λίγες ώρες ο Θησέας έφρευγε για την Αττική με το πλοίο του που το είχαν ήδη επισκευάσει οι Αμαθούσιοι φίλοι του. Όμως από τον πόνο και την σύγχυση του αποχωρισμού του με την Αριάδνη ξέχασε να αλλάξει τα μαύρα πανιά όπως είχε υποσχεθεί στον πατέρα του, τον Αιγέα. Οι ιστορίες λένουν πως ο Αιγέας σαν είδε από μακριά το πλοίο του Θησέα με τα μαύρα πανιά νόμισε πως ο γιός του χάθηκε στην Κρήτη και από απόγνωση ρίχτηκε στην θάλασσα και πνίγηκε. Και εκείνη η γαλάζια απεραντοσύνη δέχτηκε τον Αιγέα με προθυμία στην αγκαλιά της για να τον δοξάζει αιώνια με το όνομα του.

Ο Θησέας έκλαψε πολύ για τον άδικο χαμό του πατέρα του. Όμως δεν άφησε ούτε για μια στιγμή την λύπη του να επισκιάσει τα καθήκοντα του απέναντι στους λαούς της Αττικής. Πολέμησε τους Παλλαντίδες, πολέμησε τις Αμαζόνες που ήθελαν να κατακτήσουν την Αθήνα και έχτισε στην Αττική την ευτυχία, την σοφία, την δημοκρατία και την ειρήνη που έζησαν στην περιοχή για πολλούς αιώνες. Με τούτο ο Θησέας κέρδισε την αιώνια ευγνωμοσύνη όλων των Ελλήνων.

Όμως οι πολλές του ασχολίες και τα μέγала του προβλήματα δεν του επέτρεψαν να ξαναδεί την Αριάδνη, ούτε και τα διδύμα παιδιά τους. Γιατί λίγους μήνες μετά που έφυγε ο Θησέας από την Κύπρο, η Αριάδνη γέννησε τον Στάφυλο και τον Οιονόπιωνα που έμοιαζαν πιο πολύ με τον πατέρα τους τον Θησέα παρά με την μητέρα τους. Σαν μεγάλωσαν οι δυο λεβέντες τους, η μητέρα ήθελε να τους στείλει στην πόλη των Αθηνών για να γνωρίσουν τον πατέρα τους. Όμως αυτοί ήσαν ανένδοτοι, δεν ήθελαν να φύγουν από την Κύπρο. Και οι δυο αγαπούσαν την φύση και έμειναν στην Κύπρο για να δοξάζουν την άμπελο και τα προϊόντα της. Τον χειμώνα γύριζαν όλο το νησί για να φυτέψουν αμπέλια σε πεδιάδες, σε βουνά, λαγκάδια, δάση και το καλοκαίρι μάζευαν τους καρπούς τους για να κάνουν κρασί να πίνουν οι πονεμένοι και να διώχνουν τις θλίψεις τους. Τέτοιο κρασί έδιναν και στη μάνα τους για να ξεχνά τον θάνατο Θησέα. Οι διηγήσεις λένουν πως η Αριάδνη πέθανε ευτυχισμένη στα βαθιά της γεράματα. Όταν πέ-

θανε όλοι οι Αμαθούσιοι και οι δυο της γιοί την έκλαψαν και την έθαψαν με μεγάλες τιμές στην Αμαθούντα. Για χάρη της ονόμασαν το δάσος που βρίσκεται γύρω από την πόλη « Άλσος της Αριάδνης». Λέγεται πως η ψυχή της αθάνατης Κρητικοπούλας που προτίμησε να ζήσει μακριά από την πατρίδα της και μακριά από τον Θησέα που δεν της ήταν ούτε εραστής ούτε σύζυγος αλλά κάτι παραπάνω, φτερουγίζει ακόμη γύρω από την παλαιά πόλη της Αμαθούντας. Κι αυτό για να δίδει θάρρος στις πονεμένες καρδιές που επισκέπτονται την περιοχόν και να θυμίζει πως οι άνθρωποι δεν πρέπει να νικούνται από τις δυστυχίες τους.

A.M. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Υ.Γ.: Προχθές μου έλεγε κάποιος φίλος πως ένα βράδυ гуρίζοντας στην παλαιά πόλη της Αμαθούντας είδε στην φαντασία του την αθάνατη Αριάδνη. Όμως την βρήκε πικραμένη γιατί βαρέθηκε να βλέπει τα μπετόν που συνεχώς αναγείρονται γύρω στη πόλη. Του είπε δε πως αν δεν σταματήσουν αυτά τα μεγαλόσωμα θηρία να κτίζονται στη περιοχή τότε θα αποφασίσει να φύγει για πάντα από την Κύπρο για να εγκατασταθεί μόνιμα στη Κρήτη. Ποιός ξέρει, του είπε, ίσως οι άνθρωποι εκεί να είναι πιο πονετικοί και να σέβονται την φύση και την ησυχία των πεθαμένων.